Επιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ καὶ ΑΜΑ

ΑΥΤΗ Η ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΣΤΗ ΜΕΤΡΗΣΗ τῶν σταυρῶν προτιμήσεως μᾶς γυρίζει στὶς ἀλήστου μνήμης ἐποχὲς κατὰ τὶς ὁποῖες δυὸ καὶ τρία 24ωρα μετὰ τὶς ἐκλογὲς δὲν γνωρίζαμε τὴ δύναμη τῶν κομμάτων. — Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα ἀνεκοινοῦντο ὅταν εἶχε ἐξασφαλισθῆ ἡ πλειοψηφία τοῦ κυβερνῶντος κόμματος. — Δηλαδὴ τῆς Δεξιᾶς. —Τότε ποὺ οἱ σάκκοι μὲ τὰ ψηφοδέλτια τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων μετεφέροντο ὡς... ἀραγήματα γιὰ τὴν ἐνίσχυση περιφερειῶν μὴ «ἐθνικοφρόνων» ⁂ ΤΩΡΑ ΟΜΩΣ, ΠΑΝΕ, ΠΕΡΑΣΑΝ ΑΥΤΑ — Καὶ οἱ δίες καὶ οἱ νοθεῖες καὶ ἐκεῖνοι ποὺ μὲ τέτοια μέσα δυσφημοῦσαν τὸν σημερινὸ πρωθυπουργὸ (καὶ πατερούλη μας) — Σήμερα ὁ κ. Καραμανλῆς ποὺ κατὰ τὴ 10χρονη αὐτοεξορία του στὸ Παρίσι ἀντήλλαξε τὰ γνωστά... «γαλλικὰ» του μὲ γαλατικὲς πολιτικὲς ἀδρότητες, διεξάγει ἐκλογὲς ἄψογες. — Εὐτυχῶς, γιατὶ ἂν τὶς διενεργοῦσε ὑπηρεσιακὴ κυβέρνηση δὲν ξέρουμε τὶ θὰ γινόταν. — Ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι μερικοὶ θέλουν νὰ γίνωνται βασιλικώτεροι τοῦ βασιλέως.

ΠΡΩΪΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Ὁ «Πράσινος Ἥλιος»

ΕΙΝΑΙ πιὰ φανερὸ μετὰ τὶς ἐκλογὲς τῆς περασμένης Κυριακῆς ὅτι ἡ πιὸ ρεαλιστικὴ προοπτικὴ γιὰ τὴν ἐκπόρθηση τῆς Δεξιᾶς ἀπὸ τὴν ἐξουσία στὸ συντομότερο δυνατὸ χρονικὸ διάστημα, εἶναι αὐτὴ ποὺ διανοίγεται μὲ τὸ ΠΑΣΟΚ. Δὲν πρόκειται μόνο γιὰ τὸ 25% ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ ὅτι ὁ δυναμισμός του σὰν κινήματος, ἡ ζωντανιά του καὶ ἡ σωστὴ ὀργανωτική του ἐκκίνηση μπορεῖ νὰ διευρύνει τὸ ποσοστὸ του κατὰ τὴν ἀρχομένη τετραετία μέχρι τὰ κράσπεδα τῆς ἐξουσίας. Καὶ μάλιστα μιᾶς ἐξουσίας ἡ ὁποία δὲν πρόκειται νὰ φαλκιδεύση τὸ αἴτημα τῆς ἀλλαγῆς.

Ἀπὸ ποῦ μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀντλήση τὴν ἐλπίδα γιὰ μιὰ τέτοια συνέπεια; Ὄχι βέβαια ἀπὸ ἕνα συγκεκριμένο πρόσωπο, ὅσο καλοπροαίρετο καὶ ἂν εἶναι ἐν προκειμένῳ. Ἡ ἐγγύηση βρίσκεται στὸ γεγονὸς ὅτι κανένας ἀρχηγός, κανένας ἡγέτης κανένας πρόεδρος ἢ ὁμάδα στελεχῶν δὲν θὰ δινοηθοῦν νὰ ἀπομακρυνοῦν ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἔφεση μιᾶς προοδευτικὰ ἀνειδητοποιημένης καὶ ἐπαρκῶς ὀργανωμένης ἐκ τῶν κάτω κομματικῆς δύναμης, χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει κατάρρευση τοῦ οἰκοδομήματος ἀκόμη καὶ ἂν ἡ κορυφὴ βρίσκεται τότε στὴν ἐξουσία.

Ἀλλὰ ποιὰ εἶναι τὰ μεγάλα ἀτοῦ τοῦ ΠΑΣΟΚ ἀπὸ ἐδῶ κι' ἐμπρός; Πρῶτον ἡ κοινὴ λογικὴ ὅλων τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν ποὺ δὲν ἀνήκουν στὴν Δεξιά. Καὶ αὐτὴ ἡ κοινὴ λοικὴ ὑπαγορεύει ὅτι ὁποιαδήποτε προσπάθεια στὸ χῶρο αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ μὴ στηριχθῆ στὸ 25%, τὸ ὁποῖο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐμπειρίας μπορεῖ ἀσφαλῶς νὰ λογαριάσῃ αὐτὴ τὴ στιγμὴ 30%.

Πράγματι κανεὶς δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ἂν διεξήγοντο νέες ἐκλογὲς τὴν προσεχῆ Κυριακὴ τὸ ΠΑΣΟΚ θὰ ἔφθανε σ' αὐτὸ τὸ ποσοστὸ μὲ μόνο τὸ ψυχολογικὸ ἀβαντάζ τῆς προχθεσινῆς νίκης του. Δεύτερο ἀτοῦ εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖο κατηγορήθηκε κατὰ τὴν προεκλογικὴ περίοδο ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπη ἡγεσία τῆς Ἀντιπολιτεύσεως. Δηλαδὴ ἡ αὐτονομία του ἀπέναντι στὰ ἄλλα κόμματα καὶ ἡ αὐτοδύναμη πορεία του. Δεκάδες χρόνια ἡ Δεξιὰ κυβερνᾶ ὄχι γιὰ τὶ εἶναι (μὲ ἀπολύτους ἀριθμοὺς) ἡ πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἀλλὰ ἐπειδὴ στὴν Ἀντιπολίτευση δὲν βρέθηκε ἕνα κόμμα τὸ ὁποῖο θὰ συσπειρώνεται (ὄχι μηχανικὰ καὶ περιστασιακὰ) ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἕνα κίνημα μέσα στὸ ὁποῖο θὰ πειθαρχοῦσαν ὅλες οἱ παραλλαγὲς καὶ ἀποχρώσεις τοῦ Προοδευτικοῦ προβληματισμοῦ χάριν τοῦ μεγάλου σκοποῦ δηλαδὴ τῆς ἀπομακρύνσεως τῆς τάξεως τῶν προνομιούχων ἀπὸ τὴν ἐξουσία τὶς δομὲς καὶ λειτουργίες τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ. Ἡ φιλοπρωτία καὶ ἡ οὐσιοστικὴ ἀνωριμότητα τῆς ἡγεσίας στὸ χῶρο τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἡ σὲ βαθμὸ διαστροφῆς αὐταρέσκεια ἐκ τῆς αὐταπάτης ὅτι εἶναι ἀρχηγοὶ καὶ συναρχηγοὶ κομμάτων μὲ ἀνύπαρκτη βάση καὶ κυρίως ἡ οἰκτρὰ κατάληξη μιᾶς — δυὸ προοδευτικῶν κυβερνήσεων ποὺ διελύθησαν εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθησαν παρασύροντας σὲ δεινὰ καὶ τὸ Ἔθνος καὶ τὴ Δημοκρατία, ὅλα αὐτὰ εἶναι τὸ μεγάλο ὅπλο τῆς Δεξιᾶς. Γιατὶ οἱ Ἕλληνες ὅσο κι' ἂν εἶναι προοδευτικοί, δημοκράτες καὶ σοσιαλιστὲς μὲ τὴν πικρὴ πεῖρα ποὺ ἔχουν ποτὲ δὲν θὰ προτιμοῦσαν μιὰ ἰδεολογικὰ καὶ θεωρητικὰ ἀρίστη ἀλλὰ στὴν πράξη φυγόκεντρο καὶ ἀνομοιογενῆ κυβέρνηση, ἀπὸ μιὰ κυβέρνηση δεξιᾶς ποὺ λιγότερο δημοκρατικὴ ἀλλὰ ὁπωσδήποτε ἱκανὴ νὰ διευθύνει τὶς κρατικὲς ὑποθέσεις.

Κάποιο κόμμα λοιπὸν θἄπρεπε κάποτε νὰ πείση ὅτι τὸ ἴδιο μπορεῖ ὄχι ἁπλῶς νὰ πάρη τὴν ἐξουσία ἀπὸ τὴ Δεξιὰ ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν κρατήση χωρὶς τὸν κίνδυνο διασπάσεων καὶ διαλύσεως. Ἕνα τέτοιο κόμμα δὲν θὰ ἔπρεπε τελοῦσε τὸν προορισμό του ἂν μπλοκαριζόταν σὲ κάποιο σχῆμα— συνοθύλευμα προεκλογικό, Τὸ ΠΑΣΟΚ ποντάρισε σωστὰ πάνω σ' αὐτὴν τὴν ψυχολογία καὶ δικαιώθηκε. Καὶ ἤδη προκειται γιὰ μιὰ πραγματικότητα. Γιὰ ἕνα πόλο ἕλξεως καὶ περαιτέρω συσπειρώσεως (ἐκ τῶν κάτω) μέχρι τὴν ἀναρρίχηση στὴν ἐξουσία.

Πρόκειται γιὰ μιὰ πραγματικότητα ποὺ ἴσως παραγνωρισθῆ ἀπὸ ὡρισμένους ἡγετικοὺς κύκλους οἱ ὁποῖοι δὲν μποροῦν ἀκόμη καὶ μπρὸς στὴν μεγαλύτερη πανωλεθρία νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὰ ἀρχηγικά τους κόμπλεξ ἀλλὰ θὰ τὴν συνειδητοποιήση ὁ δημοκρατικὸς λαὸς καὶ θὰ ἐνταχθῆ στὸ σχῆμα ἐκεῖνο ποὺ τοῦ ἐγγυᾶται ὅτι ἡ ψῆφος του δὲν θὰ εἶναι μόνο ψῆφος διαμαρτυρίας ἀλλὰ συμβολὴ στὴν ἀλλλαγή. Ὁ δημοκρατικὸς λαὸς τοῦ εὐρυτέρου προοδευτικοῦ φάσματος ποὺ κρίνει ὅτι ὁποιαδήποτε παραλλαγὴ καὶ ἀπόχρωση ἰδεολογικοῦ προβληματισμοῦ δὲν θὰ πρέπει νὰ καταντάει ἐξ ἀντικειμένου ἀρνητικὴ γιὰ τὸ πρῶτο καὶ μεγάλο ἀντικειμενικὸ σκοπό.

Ἴσως μερικοὶ ἐπικαλούμενοι τίτλους τοῦ παρελθόντος, θελήσουν νὰ ἐμμείνουν στὴν ἀποψηότι αὐτοὶ πρέπει νὰ ἀποτελέσουν τὸ ἐπίκεντρο μιᾶς τέτοιας συσπειρώσεως. Ἀλλὰ μὲ ποιὰ δικαίωση ἀπ' τὸ σήμερα; Μόνο μὲ τὸ πεῖσμα τους γιὰ μιὰ πλασματικὴ κομματικὴ ἐπιβίωση; Μακάρι νὰ μποροῦσαν νὰ δείξουν καὶ τώρα μεγαλεῖο. Καὶ ἢ νὰ συστρατευθοῦν καλοπροαίρετα ἀπρόκατάληπτα καὶ ἀφατρίαστα ἢ νὰ παραμερίσουν ἀπ' τὸ δρόμο ποὺ ἤδη ἄνοιξε γιὰ μιὰ προοδευτικὴ διακυβέρνηση τῆς χώρας.

ΠΑΝ

Εὐχὲς καί...

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ καὶ ἀποτυχόντες ὑποψήφιοι κρίνουν ἀπαραίτητο νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς ψηφοφόρους των. Καὶ ἀναμφιβόλως πρόκειται γιὰ μιὰ πολὺ εὐγενικὴ πράξη.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ θὰ ἦσαν περίεργοι νὰ πληροφορηθοῦν μερικοὶ εἶναι τὸ ὑβρεελόγιο τῶν ἀποτυχόντων ὑποψηφίων γιὰ ὅσους δὲν τοὺς ψήφισαν. Ἔχοντας πάντως παρακαλουθήση πάρα πολλὰ τέτοια ξεσπάσματα στὸ παρελθόν μποροῦμε νὰ διαβεβαιώσουμε τοὺς ἀναγνώστες μας ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς κυρίους αὐτοὺς τὰ δουλεύουν πολὺ καλὰ τά... μαουνιέρικα ὅταν ἀγανακτοῦν ποὺ ὁ λαὸς δὲν τοὺς θέλει γιὰ σωτῆρες.

...κάτι ἄλλο

ΗΣΑΝ ΟΙ ἐκλογὲς τοῦ 1956. Ἡ Ἀντιπολίτευση ὁλόκληρη εἶχε σχηματίσει μέτωπο καὶ σύμφωνα μὲ κάποιαν ἀπόφαση τῆς Τοπικῆς ΕΔΑ, οἱ Ἀριστεροὶ θὰ ψηφοδοτοῦσαν μὲ σταυροὺς τρεῖς ὑποψήφιους καὶ μάλιστα σὲ ἰσαρίθμους τομεῖς. Ὅταν ὅμως βγῆκαν τὰ ἀποτελέσματα ἦταν φανερὸ ὅτι ἀπὸ ἕνα ἀπὸ τοὺς τρεῖς, ἡ πριμοδότησις αὐτὴ ἦταν φιάσκο.

Καὶ σὲ λίγο ὁ τότε ἐκλεκτὸς τῆς ἡγεσίας τῶν Ἀριστερῶν, ὁρισμένος ἔλεγε:

—Χαλᾶ σᾶς ἔκανα παληολούστροι κι' ἐνῶ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μεταξᾶ, βούρδουλα καὶ ρεπανόλαδο θέλετε... Ἀλλὰ ποῦ θὰ μοῦ πᾶτε;

Ἀνεξάρτητοι

21.676 ψηφοδέλτια συγκέντρωσαν οἱ Ἀριστερίστες σὲ ὅσα ἐκλογικὲς περιφέρειες εἶχαν ἐκθέση ὑποψηφιότητες. Καὶ θὰ πρέπει νὰ θεωρηθῆ σίγουρο ὅτι ἂν ἐκάλυπταν ὅλη τὴν ἐπικράτεια θὰ ἔφθαναν τὶς 40.000 ψήφους. Δηλαδὴ ποσοστὸ ποὺ πλησιάζει τὸ ἕνα τοῖς ἑκατό.

Κάτι ποὺ γιὰ τὰ δικά τους μέτρα δὲν θὰ μποροῦσε νὰ θεωρηθῆ ἀποτυχία. Μήπως πῆρε ὁ Μητσοτάκης περισσότερο;

Γιὰ ψυχανάλυση

ΚΑΤΙ παρόμοιο θὰ μποροῦσε νὰ πῆ κανεὶς καὶ γιὰ τοὺς ψηφίσαντες ... κόμματα ὅπως τὸ «Κτηνοτροφικόν, Καπνικόν, Ἐργατοαγροτικὸν καὶ Ὀλυμπιακὴ Δημοκρατία».

Κι' ὅμως δὲν ὑπάρχει καμμία ἐργασία ψυχιάτρου γύρω ἀπὸ παρόμοια φαινόμενα τῆς κάλπης. Ὑπάρχει ὄντως ἐπιστημονικὸ κενὸ ἐν προκειμένῳ.

Ὑποψήφιοι τέτοιων κομμάτων, ἀνεξάρτητοι καὶ οἱ ψηφοφόροι τους εἶναι ἕνα πρώτης τάξεως ὑλικὸ γιὰ ψυχανάλυση.

ΕΚΕΙΝΟ ποὺ προκαλεῖ κάποιο εἶδος καταπλήξεως εἶναι ὁ τι βρίσκονται πάντοτε ἄτομα πρόθυμα νὰ χαραμίσουν τὴν ψῆφο τους γιὰ νὰ τιμήσουν τὸ... χαλασμένο κάποιου ἀνεξαρτήτου ὑποψηφίου.

Ξέρετε πόσοι Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες ὑπῆρξαν ποὺ ἐψήφισαν ἔτσι; Συνολικῶς 22.285.

Δηλαδὴ μισὸ τοῖς ἑκατό.

Καὶ ἐρωτᾶται: Ποιοί εἶναι λιγώτερο στὰ καλά τους: Οἱ ὑποψήφιοι ἢ οἱ ψηφοφόροι;

Ἀπέθανε ἡ πρώτη Ἀμερικανίδα ποὺ ἐκολύμβησε χωρὶς... κάλτσες!

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Ἡ πρώτη Ἀμερικανίδα ποὺ τόλμησε νὰ κολυμπήση μὲ ὁλόσωμο μαγιό, ἀλλὰ χωρὶς κάλτσες, ἡ Ἀντελὶν Τράπ Μύλεμπεργκ, πέθανε σὲ ἡλικία 89 ἐτῶν.

Ἡ Ἀντελὶν συνελήφθη στὶς ἀρχὲς τοῦ αἰώνα γιατὶ εἶχε βγάλει τὶς κάλτσες της καὶ ἄκουσε δριμύτατες ἐπικρίσεις ἀπὸ τὸ ἐκπαιδευτικὸ συμβούλιο τῆς πόλεως γιατὶ ἔλαβε μέρος σὲ ἀγῶνες μὲ ὁλόσωμο μαγιὸ τὸ 1909 καὶ μὲ ἀκάλυπτες τὶς γάμπες της. Στοὺς ἀγῶνες ἐκείνους ἡ Ἀντελὶν νίκησε 24 κολυμβητές.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΩΣ

Τὸ Πανεπιστήμιον Πατρῶν διακηρύσσει ὅτι στὶς 20 Δεκεμβρίου 1977, ἡμέρα Τρίτη καὶ ὥρα 11 π. μ. θὰ γίνει στὰ γραφεῖα τῆς Πανεπιστημιούπολης δημόσιος διαγωνισμὸς μὲ σφραγισμένες προσφορὲς γιὰ τὴν ἀνάθεση τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ κυλικείου τοῦ Β' κτιρίου τῆς Πανεπιστημιούπολης.

Πληροφορίες στὰ γραφεῖα τῆς Πανεπιστημιούπολης (Τμῆμα Προμηθειῶν) κατὰ τὶς ἐργάσιμες ἡμέρες καὶ ἀπὸ 8.30—13.00, τηλ. 991.823.

Ὁ Πρύτανης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΠΑΝΑΓΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΩΣ

Τὸ Πανεπιστήμιον Πατρῶν διακηρύσσει ὅτι στὶς 20 Δεκεμβρίου 1977, ἡμέρα Τρίτη καὶ ὥρα 11.30 θὰ γίνει στὰ γραφεῖα τῆς Πανεπιστημιούπολης, δημόσιος διαγωνισμὸς μὲ σφραγισμένες προσφορὲς γιὰ τὴν ἀνάθεση τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ κυλικείου τοῦ Παραρτήματος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κορίνθου.

Πληροφορίες στὰ γραφεῖα τῆς Πανεπιστημιούπολης (Τμῆμα Προμηθειῶν) κατὰ τὶς ἐργάσιμες ἡμέρες καὶ ἀπὸ 8.30—13.00, τηλέφωνον 991.823.

Ὁ Πρύτανης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ ΠΑΝΑΓΟΣ

«Η ΗΜΕΡΑ»

ΠΡΟ 30 ΕΤΩΝ

Κινητοποίησις εἰς Πάτρας κατὰ τῶν ἀλητοπαίδων

ΕΓΕΝΕΤΟ εἰς τὴν Νομαρχίαν σύσκεψις διὰ τὸ θέμα τῆς περισυλλογῆς τῶν ἀλητοπαίδων εἰς τὴν ὁποίαν μετέσχον ὁ δήμαρχος κ. Ζαφειρόπουλος, ὁ εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν κ. Χρηστόπουλος, οἱ ἐπιθεωρηταὶ Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, κ.κ. Ἐμμανουὴλ καὶ Σπετσιέρης, ὁ πρόεδρος τῆς Ἀχαϊκῆς Ἑταιρείας Ἰατρὸς κ. Ἀνδρέας Σαμούρης, ὁ διευθυντὴς τοῦ Κέντρου Κοινωνικῆς Προνοίας κ. Βέρροιος καὶ ἐκ μέρους τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως ὁ κ. Κοντοκόλλιας. Ἀπεφασίσθη ὅπως γίνη ἀπογραφὴ τῶν ἀλητοπαίδων. Ἐπίσης ἐπρετάθη ὅπως συσταθῆ Παιδονομία καὶ παρακολουθεῖται ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν διατάξεων περὶ ἀπαγορεύσεως εἰσόδου τῶν ἀνηλίκων εἰς ἀκατάλληλα θεάματα καὶ κέντρα.

Τὸ ΣΚ-ΕΛΔ

ΑΘΗΝΑΙ. Οἱ κ.κ. Σβῶλος καὶ Τσιριμῶκος, ἀπηύθυναν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Κ. Τσαλδάρη ἔντονον διαμαρτυρίαν διὰ τὴν μὴ θεώρησιν τῶν διαβατηρίων των πρὸς ἀναχώρησιν καὶ παρακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Παγκοσμίου Σοσιαλιστικοῦ Συνεδρίου.

...Ποντικόψωμο

ΑΘΗΝΑΙ. Συνελήφθη εἰς τὸν Πειραιᾶ, ὁ ἀρτοποιὸς Μιχαὴλ Π. διότι ἐντὸς καρβελίου ἄρτου τὸν ὁποῖον ἐπώλησε εὑρέθη ὁλόκληρος ποντικός.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ
ΑΓΟΡΑΙ-ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 66 • ΤΗΛ. 73-365

ΑΡΘΡΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ "ΜΟΝΤ"

Η ΑΧΡΗΣΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΑΣ

Πολλοὶ ἀμφιβάλλουν γιὰ τὴν πραγματικὴ ἀνάγκη καὶ τὴν καλὴ λειτουργία τῆς θέσεως ποὺ κατέχουν

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΑΧΑΛΙΝΩΤΗ ΥΠΕΡΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

ΣΕ ΚΑΠΟΙΟ βιβλίο ποὺ κυκλοφόρησε πρὶν μερικὰ χρόνια, ὁ Ζὰν Καζενέβ ἐπεσήμανε ὅτι ἂν οἱ περισσότερες θρησκεῖες περιγράφουν τὴν κόλαση μὲ πολλὲς λεπτομέρειες, τὸ ὅραμα τοῦ παραδείσου, ἀντίθετα, ποὺ ἐπικαλοῦνται εἶναι γενικὰ πολὺ ἀκαθόριστο. Καὶ ἂν εἶναι εὔκολο νὰ φανταστοῦμε τὶς πιὸ μεγάλες δυστυχίες καὶ πόνους, ἡ μακαριότητα εἶναι, ἀντίθετα, πολὺ δύσκολο νὰ καθορισθεῖ.

Ὅλες αὐτὲς οἱ ἔννοιες δίνουν ἕνα παρόμοιο πρόβλημα ποὺ ἀρχίσαμε νὰ ἀντιμετωπίζουμε. Ἂν δοῦμε τὴν κατάσταση τῶν περισσοτέρων κατοίκων τοῦ Τρίτου Κόσμου, ἢ, ἁπλᾶ, τὰ ἑκατομμύρια τῶν «ἀποκλεισμένων» ἀπὸ τὶς δυτικὲς κοινωνίες, θὰ διαπιστώσουμε ὅτι εἶναι σοβαρή, ἐνῶ ἕνα αὐξανόμενο μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῶν βιομηχανικῶν χωρῶν ἀντιμετωπίζει σήμερα τὸ πρόβλημα τῆς χρησιμοποίησης τοῦ χρόνου καί, σέ τελικὴ ἀνάλυση, τῆς ζωῆς.

ΠΡΙΝ μερικὲς δεκαετίες μόλις, ὁ γυιός, συνήθως, ἔκανε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατέρα. Σήμερα, μιὰ τέτοια «μεταφορά», τοῦ ἐπαγγέλματος εἶναι σπάνια. Ἡ ποικιλία τῶν ἐπαγγελμάτων, ἡ ταχεία ἐκμάθησή τους ἡ ἀβεβαιότητα ποὺ ὑπάρχει στὸ καθένα ἀπὸ αὐτά, κάνει δύσκολη τὴν ἐκλογὴ ἑνὸς μόνιμου προσανατολισμοῦ καὶ γενικὰ καθιστᾶ αὐτὴν τὴν ἐκλογὴ μιὰ πραγματικὴ κατάσταση.

Αὐτὸ τὸ κακὸ μπαίνει σήμερα στὴν ζωή μας. Στὸ μέτρο ποὺ τὰ ἄτομα βλέπουν ὅτι οἱ κυριώτερες ἀνάγκες τους ὁλοένα καὶ ἱκανοποιοῦνται, ἀρχίζουν νὰ ἀναρωτιοῦνται, γιὰ τὴν κοινωνική χρησιμότητα καὶ τὸν σκοπὸ τῆς ἐργασίας τους. Ἀλλὰ ὅλα συμβαίνουν σὰν ἡ ὁλοένα αὐξανόμενη πολυπλοχότητα τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ, ὑλοποιώντας ὁλοένα καὶ λιγότερο τὰ συμφέροντα ὁρισμένων τάσεων, νὰ τοὺς θεωρεῖ ἀναντίρρητα στοιχεῖα γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τῆς κοινωνίας.

ΠΑΓΙΔΕΥΜΕΝΟΣ ΣΕ ΓΡΑΝΑΖΙΑ

Μιὰ πιὸ σφαιροικὴ ἀνάλυση θὰ μποροῦσε νὰ φανερώσει τὴν χρησιμότητα ἢ ὄχι αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ ὅτι γίνεται ὁλοένα καὶ περισσότερο δύσκολο νὰ ἐξακριβωθῆ, ἐξ αἰτίας ἀκριβῶς τῆς ἐξαιρετικῆς πολυπλοκότητας τῆς ὀργάνωσης καὶ τῆς συνθετικότητας ὅλων τῶν λειτουργιῶν, ποὺ γίνονται στοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας. Ἀπὸ τοὺς εἰδικευμένους ἐργάτες, μέχρι τοὺς διευθυντὲς τῶν ἐπιχειρήσεων, καθένας νοιώθει σὰν νὰ ἔχει παγιδευτεῖ σ' ἕνα γρανάζι, ποὺ τοῦ ἀπαγορεύει συνήθως, μὲ κίνδυνο νὰ διαφοροποιηθεῖ ἐπικίνδυνα καὶ νὰ ἀπορριφθεῖ, νὰ ἐκφρήσει ἢ ἀκόμη νὰ ὁλοκληρώσει καθαρὰ τὶς ἀυφιβολίες ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχει σχετικὰ μὲ τὴν πραγματικὴ ἀγάγκη ποὺ ὑπάρχει γιὰ τὴν καλὴ λειτουρνία τῆς «θέσης» ποὺ τοῦ ἀνατέθηκε. Μερικὲς φορὲς καταλήγει σὲ μιὰ ἐξοντωτικὴ ἀνωνία, πολὺ πιὸ βαθιὰ ἀπὸ ἐκείνη ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ὑποφέρει.

Μιὰ νέα φάση σχιαγραφεῖται σήμερα. Μέχρι πρόσφατα, ἡ τεχνικὴ πρόοδος δὲν ὁδήγησε οὔτε σὲ μία μακρόχρονη μείωση τῆς ἀνεργίας οὔτε σὲ μιὰ σοβαρὴ μείωση τοῦ χρόνου ἐργασίας. Ἕνας προοδευτικὸς κορεσμὸς τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, ἡ αὐτοματικοποίηση ποὺ αὐξάνεται μὲ ταχύτητα, ἀνοίγουν ἀκατάπαυστα τὸν δρόμο δημιουργίας νέων ἐπαγγελμάτων, πρᾶγμα ποὺ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ προβλέψουμε κάποια τροποποίηση τῆς σημερινῆς κατάστασης.

Ἀντίθετα ἡ γενικοποίηση τῶν ἐπιχορηγήσεων ἀνεργίας —δηλαδὴ σὲ ἕνα μέλλον ποὺ μπορεῖ νὰ προβλεφθῆ ἡ διατήρηση τῶν ἀποδοχῶν σὲ περίπτωση ἀπολύσης — θὰ πρέπει νὰ κάνη λιγώτερο ἀβέβαιη τὴν οἰκονομική κατάσταση τῶν ἀνέργων.

Μποροῦμε λοιπὸν νὰ σχεφθοῦμε ὅτι σὲ μερικὰ χρόνια τὸ βασικώτερο πρόβλημα θὰ εἶναι λιγώτερο ἡ αὔξηση τῶν μισθῶν καὶ περισσότερο ἡ ἄσκηση ἑνὸς ἐπαγγέλματος, ποὺ ὁ κάτοχός του θὰ τὸ θεωρεῖ χρήσιμο. Τέλος, αὐτὴ ἡ ζωὴ καταλήγει σὲ μιὰ περίοδο ἀναγκαστικῆς ἀπραξίας πολὺ μεγαλύτερης ὅσο τὸ ὅριο συντάξεως κατεβαίνει καὶ ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς μεγαλώνει.

Ἡ ἔλλειψη κατανόησης μεταξὺ τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς κοινωνίας, αἴσθηση ποὺ ἄλλοτε δὲν δὲν ἦταν ἐμφανής, ἀρχίζει σήμερα νὰ ἐκδηλώνεται συχνά.

ΑΠΟΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Καὶ ἀφοῦ ὑπάρχει αὐτὴ ἡ ἀγωνιώδης ἐρώτηση σχετικὰ μὲ τὴν ὀρθότητα τοῦ νὰ ἀκολουθεῖ κάθε ἐπαγγελματικὸς δρόμος, ἡ θέση τοῦ ἀνθρώπου μέσα στὸ σύμπαν γίνεται ὁλοένα καὶ πιὸ ἀκαθόριστη. Τὰ ὑλικὰ ἐμπόδια, οἱ συγκεκριμένες δυσκολίες φαίνονται σὰν νὰ ἦταν παραπετάσματα μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἀπείρου, τοῦ μηδενός. Κάθε νέα ἀνάγκη ἱκανοποιεῖται, κάθε νέο πρόβλημα λύνεται, κάθε ἀρρώστεια νικιέται.

Ἀποπροσανατολισμένος ἀπὸ τὶς ἐπιτυχίες του, ὑπερπηδώντας σιγὰ—σιγὰ τὰ βασικὰ ὑλικὰ προβλήματα ποὺ τὸν ἀπασχολοῦσαν μέχρι πρὶν λίγα χρόνια, χάνοντας τὶς ψευδαισθήσεις του γιὰ τὴν αἰωνιότητα, ὁ δυτικὸς ἄνθρωπος ἔρχεται σήμερα ἀντιμέτωπος μὲ τοὺς λόγους ποὺ τὸν κάνουν νὰ ὑπάρχει.

ΑΧΑΛΙΝΩΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Γιὰ νὰ ἀποφύγουν αὐτὴν τὴν ἀγωνία, πολλὰ ἄτομα καταφεύγουν σὲ μία ἀχαλίνωτη κατανάλωση. Μέσα σ' ἕνα κόσμο, ποὺ εἶναι ἀκόμα ἀρκετὰ σημαδεμένος ἀπὸ τὴν μιζέρια καὶ τὴν πείνα, «προνόμια» ποὺ ὁλοένα γίνονται καὶ πιὸ πολυάριθμα, πόνε σήμερα νὰ τὸν κλείσουν σ' ἕναν παράδοξο φαῦλο κύκλο, προσφέροντας κάποια ἐργασία ποὺ χάνει σταδιακὰ τὴν σταθερότητα καὶ τὸ ἐνδιαφέρον της γιὰ νὰ καταναλώνονται περισσότερα ἀντικείμενα, ὁλοένα λιγώτερο χρήσιμα.

Κάθε μείωση τοῦ χρόνου ἐργασίας τοὺς πάει νὰ αὐξήσει τὸν χρόνο τῆς ἀνίας τους, μιᾶς ἀνίας ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ἀποφύγουν παρὰ μόνο μέσῳ μιᾶς ὁλοένα καὶ μεγαλύτερης κατανάλωσης...

Ἐπίσης, ὁ ρόλος ποὺ δόθηκε σήμερα στὴν σεξουαλική σχέση, δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ δώσει τὴν αἴσθηση ὅτι ἡ στιγμιαία ἱκανοποίηση μπορεῖ νὰ ἀντικαταστήσει ταυτόχρονα τοὺς λόνους ὕπαρξης καὶ τὶς ἀποτυχημένες ἀνθρώπινες σχέσεις.

Σ' αὐτὴν τὴν ἀγωνιώδη κοινωνία θὰ πρέπει νὰ ξαναδώσουμε κάποια σημασία καὶ ἔννοια.

«Ἀποκεντρωμένος» ἀπὸ τὴν ἀκπληκτικὴ διάθεση τῶν ἀγαθῶν ποὺ κατόρθωσε νὰ παράγει, ὁ δυτικὸς ἄνθρωπος ἔφθασε στὸ σημεῖο νὰ πιστεύει ὅτι ἡ ἐξέλιξη κατόρθωσε νὰ φθάσει σ' ἕνα τέτοιο σημεῖο, ποὺ τὰ πράγματα θὰ πρέπει νὰ βροῦν τὸ ἀπόγειό τους σ' αὐτὴν τὴν «καταναλωτικὴ κοινωνία», ποὺ δὲν κατορθώνει νὰ τὸν ἱκανοποιήσει.

Ἂς λησμονήσουμε ὅτι ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι παρὰ τὰ κατάλ